

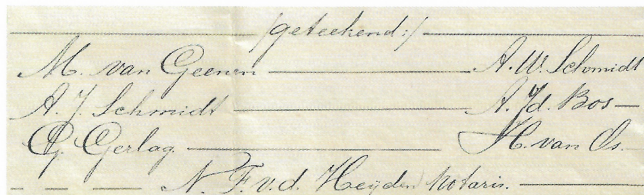
waren er nog een "zilveren horologie van de erfplater" en een "gouden broche met dito oorbellen" die een waarde kregen toegekend van 14 gulden.

Alle aanwezige goederen waren samen 752 gulden waard. "De rekwirante rendante (persoon die iets eist of reclameert en goederen beheert) verklaarde vervolgens dat er geen contanten, noch onroerende goederen of in schulden zijn". Bij een boedelbeschrijving werd met 'in schuld' bedoeld al hetgeen wat ten voordele van de boedel komt, in tegenstelling tot 'uit schuld': al hetgeen dat ten laste komt van de boedel.

Bij "Manufacturier Levi de Winter" te 's-Hertogenbosch stond een schuld van 57 gulden en "De schoenmaker Guine" in Tiel had nog 9 gulden tegoed. De "Modiste Mejuffrouw Spierings" kreeg nog 4 gulden en "Slager Wouter de Jager" 9 gulden. Ook was er nog een "ijzerhandelaar Jonkers en ten Hove" in Tiel die materiaal had geleverd voor 3 gulden. Tenslotte had "bakker Frans van Welie in Dreumel" nog 82 gulden tegoed, waarmee het totaalbedrag aan schulden op 164 gulden neerkwam.

Vervolgens wordt in de akte vermeld: "Niets meer bedacht of opgegeven kunnende worden van hetgeen tot deze gemeenschap en nalatenschap behoort zoo heeft de rekwirante rendante in handen van mij Notaris den eed afgelegd en daarmede bevestigd van niets te hebben verduisterd noch te weten of gezien te hebben dat er iets verduisterd is geworden van hetgeen in deze beschrijving had behooren te worden opgenomen en is al het beschrevene gelaten in het bezit en onder bewaring van de eerste rekwirante en rendante die zulks erkent en tevens aanneemt en zich verbindt om al het zelve weder te zullen verantwoorden of tevoorschijn brengen, wanneer en aan wien dit zal blijken te behooren. Waarna deze boedelbeschrijving is gesloten ten een uur.

En onmiddellijk na gedane voorlezing hebben al de in deze verschenen personen en getuigen allen mij Notaris bekend met mij Notaris deze acte alhier onderteekend".

geteekend:

M. van Geenen, A. W. Schmidt, A. J. Schmidt, J. G. Bos, P. Gerlag, H. van O., A. J. v. d. Heijden, Notaris.

De namen van de ondertekenaars (niet hun handtekeningen; collectie Hans Zondag)¹

AFHANDELING

Het verdelen van de nalatenschap riep bij mij aanvankelijk enige vragen op, omdat het erop leek dat de vrouw van de machinist niets zou erven. Wetgeving in

die tijd was nog grotendeels gebaseerd op de Code Civil des Français uit 1804, ook wel Code Napoléon genaamd. In 1838 werd het Burgerlijk Wetboek aangepast en dat gold tot 1923.

DE MOEDER ERFDE DE HELFT.

De totale waardering van alle aanwezige goederen kwam uit op 752 gulden. De schulden tezamen bedroegen 164 gulden. Te verdelen viel dus $752 - 164 = 588$ gulden. De moeder erfde volgens destijds geldend recht de helft en dat was 294 gulden. De zes kinderen erfden de andere helft en per kind was dat $1/6$ deel = 49 gulden. Was de vader ná 1923 overleden, dan had de moeder ook nog een kindsdeel gekregen. Dan was de 294 gulden verdeeld in zeven delen.

De akte betreft een boedelinventaris, geen verdelingsakte. Er was blijkbaar maar weinig te verdelen, dus de erfgenamen hebben dit vermoedelijk zelf gedaan, wat mocht en wat overigens nog steeds mag. Ieder kind had recht op goederen ter waarde van 49 gulden. Het kan zijn dat ieder kind inderdaad voor dat bedrag aan spullen heeft gekregen. Ik kan mij ook voorstellen dat moeder alles onder zich heeft gehouden in overleg met de kinderen. Hier komen we nooit meer achter.

DANK

Ik ben veel dank verschuldigd aan Hans Zondag voor het origineel van deze 'Acte van Inventaris' alsmede enkele foto's die ik mocht gebruiken, waardoor ik dit artikel kon schrijven en illustreren.

Verder wil ik Ben van Dijk, Jos van Koolwijk en Dina van de Heuvel bedanken voor hun aanvullende informatie. Een bijzonder woord van dank aan notaris mr. P.M.M. Bisschop en vooral aan hoogleraar notarieel recht mr. dr. J.S.L.A.W.B. (Sebastiaan) Roes van de Radboud Universiteit Nijmegen voor zijn uitleg bij dit artikel. Tenslotte dank aan mijn echtgenote voor haar correctiewerk en tekstuele aanpassingen.

NOTEN

¹ Deze akte zal door Hans Zondag binnenkort aangeboden worden aan het Regionaal Archief Rivierenland in Tiel.